

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**
Мін'юст

Міністерство економіки України

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,
Web: <http://www.minjust.gov.ua>,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

На виконання доручення Прем'єр-міністра України від 04 липня 2025 року № 20156/1/1-25 (до звернення Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку від 24 червня 2025 року № 04-16/13-2025/146346 Міністерство юстиції України здійснило правову експертизу проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких законодавчих актів України щодо місцевої складової (локалізації) в публічних та оборонних закупівлях» (реєстр № 13392 від 20 червня 2025 року), внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Наталухою Д.А. та іншими, і в межах компетенції повідомляє таке.

Вважаємо за необхідне зазначити, що позицію стосовно підтримки чи неспідтримки законопроєкту, ініційованого народними депутатами України, має висловити Міністерство економіки України, як орган, який визначено відповідальним за підготовку проєкту експертного висновку Кабінету Міністрів України до вказаного проєкту Закону.

Водночас, під час визначення позиції щодо підтримки чи неспідтримки законопроєкту в межах підготовки проєкту експертного висновку Кабінету Міністрів України до законопроєкту Міністерство юстиції України пропонує врахувати наступне.

1. Пунктом 2 розділу I проєкту Закону запропоновано внести зміни до Закону України «Про публічні закупівлі» та в підпункту 1 пункту 6¹ розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону в новій редакції передбачити, що Уповноважений орган (центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері публічних закупівель) створює комісію з питань забезпечення формування та ведення переліку товарів з підтвердженим ступенем локалізації виробництва та відповідності інформації, що міститься у ньому. Положення про комісію визначається Кабінетом Міністрів України.

Також проєктом Закону пропонується визначити певні, на нашу думку, владні повноваження вказаної комісії, зокрема, щодо виїзних перевірок суб'єкта господарювання на предмет дотримання рівня локалізації товарів його виробництва та фактичного здійснення технологічних операцій виробництва.

СЕД АСКОД
Міністерство юстиції України
№ 98594/9272-4-25/7.3.1 від 11.07.2025
Підписувач Кучерявенко Микола Петрович
Сертифікат 382367105294AF9704000000E66C380146811103
Дійсний з 07.11.2024 10:34:11 по 07.11.2026 10:34:11

Виходячи з вказаних положень проекту Закону, правовий статус запропонованої до утворення та існування комісії чітко не визначений та, на нашу думку, не узгоджується з положеннями базових законів України «Про Кабінет Міністрів України», «Про центральні органи виконавчої влади», які визначають організацію, повноваження і порядок діяльності Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади України.

Так, відповідно до положень частини першої, третьої статті 48 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» Кабінет Міністрів України для забезпечення здійснення своїх повноважень утворює Національну раду України з питань розвитку науки і технологій, тимчасові консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи.

Завдання, склад та організація роботи консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів визначаються Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до положень частини першої, сьомої-дев'ятої статті 14, частини першої, шостої-восьмої статті 22 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» для підготовки рекомендацій щодо виконання завдань міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади у міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади може утворюватись колегія як консультативно-дорадчий орган.

Для розгляду наукових рекомендацій та проведення фахових консультацій з основних питань діяльності у міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади можуть утворюватись інші постійні або тимчасові консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи.

Рішення про утворення чи ліквідацію колегії, інших постійних або тимчасових консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів приймає міністр, керівник центрального органу виконавчої влади. Кількісний та персональний склад колегії, інших постійних або тимчасових консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів і положення про них затверджує міністр, керівник центрального органу виконавчої влади.

Тобто, повноваження Уряду, міністра, керівника центрального органу виконавчої влади стосовно утворення консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, визначення їх повноважень та затвердження складу є дискреційними та не можуть бути предметом регулювання законодавчого акта.

При цьому зазначаємо, що діяльність допоміжних органів, у разі їх утворення, перш за все, повинна спрямовуватися на поглиблене та всебічне вивчення проблемних питань, що виникають у діяльності органу, що їх створив, подання за результатами такого вивчення своїх пропозицій та рекомендацій до відповідного органу, які в подальшому можуть бути затверджені відповідним актом органу, який їх утворив, та повинна виключати можливість реалізацію цими органами повноважень суб'єкта утворення.

2. Також звертаємо увагу, що підпункт 13 пункту 6¹ розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону в редакції проекту Закону містить повноваження органів публічної адміністрації стосовно реалізації, на нашу

думку, адміністративних процедур, зокрема, щодо здійснення Уповноваженим органом (центральною органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері публічних закупівель) верифікаційних виїзних перевірок суб'єктів господарювання, які включили товар до переліку товарів, що є предметом закупівлі, з підтвердженням ступенем локалізації виробництва, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

У свою чергу звертаємо увагу, що відносини органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, інших суб'єктів, які відповідно до закону уповноважені здійснювати функції публічної адміністрації, з фізичними та юридичними особами щодо розгляду і вирішення адміністративних справ шляхом прийняття та виконання адміністративних актів регулює Закон України «Про адміністративну процедуру».

3. Підпунктом 1 пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» проєкту Закону пропонується внести зміни до Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» в частині надання повноважень органу державного фінансового контролю щодо здійснення державного фінансового контролю за дотриманням законодавства про закупівлі, у тому числі в частині дотримання встановлених Законами України «Про публічні закупівлі» та «Про оборонні закупівлі» вимог щодо ступеня локалізації виробництва.

При цьому, зміни до законів України «Про публічні закупівлі» та «Про оборонні закупівлі», запропоновані пунктом 2 розділу I та підпунктом 2 пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» проєкту Закону, передбачають тимчасове визначення особливостей закупівлі відповідних товарів, зокрема в частині встановлення вимог до ступеня локалізації виробництва (відповідно до 31 грудня 2032 року та на період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, та протягом п'яти років з дня його припинення або скасування).

Згідно з пунктом 1 розділу II «Прикінцеві положення» проєкту Закону цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування.

При цьому, проєкт Закону не містить обмеження терміну дії запропонованих у Законі України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» повноважень органів державного фінансового контролю стосовно здійснення відповідного контролю за дотриманням вимог щодо ступеня локалізації виробництва встановлених Законами України «Про публічні закупівлі» та «Про оборонні закупівлі».

Також додаткового обґрунтування потребує доцільність встановлення законами України «Про публічні закупівлі» та «Про оборонні закупівлі», різних строків застосування особливостей закупівлі відповідних товарів, зокрема в

частині встановлення вимог до ступеня локалізації виробництва, з огляду на встановлений цим проєктом Закону взаємозв'язок між відповідними положеннями.

Враховуючи викладене, проєкт Закону потребує доопрацювання.

4. Підпунктом 1 пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» проєкту Закону пропонується статтю 5 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» викласти у редакції, згідно з частиною першою якої контроль за дотриманням законодавства у сфері закупівель здійснюється шляхом *проведення моніторингу закупівлі у порядку, встановленому Законами України «Про публічні закупівлі» та «Про оборонні закупівлі»* проведення перевірки закупівель, у тому числі в частині дотримання вимог щодо ступеня локалізації виробництва встановлених Законами України «Про публічні закупівлі» та «Про оборонні закупівлі», а також під час державного фінансового аудиту та інспектування.

Водночас, чинною редакцією Закону України «Про оборонні закупівлі» та запропонованими проєктом Закону змінами до цього Закону не передбачено проведення моніторингу оборонних закупівель, як окремого виду контролю.

Натомість Закон України «Про оборонні закупівлі» визначає загальні правові засади планування, порядок формування обсягів та особливостей здійснення закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення для забезпечення потреб сектору безпеки і оборони, а також інших товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони, а також порядок здійснення державного і демократичного цивільного контролю у сфері оборонних закупівель.

Питання контролю у сфері оборонних закупівель врегульовано статтями 14, 15 цього Закону.

Враховуючи викладене, запропоновані положення проєкту Закону потребують доопрацювання.

5. Абзацом першим підпункту 2 пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» проєкту Закону передбачено таке: «Закон України «Про оборонні закупівлі» від 17 липня 2020 року № 808-IX із наступними змінами доповнити пунктом 8-2 такого змісту:».

При цьому слід враховувати, що у законі, до якого вносяться зміни, обов'язково зазначається джерело опублікування – Відомості Верховної Ради України, а також джерело опублікування наступних змін, які вносилися до закону. Якщо закон ще не опубліковано у Відомостях Верховної Ради України, то слід навести його номер і дату прийняття.

Закон України від 17 липня 2020 року № 808-IX «Про оборонні закупівлі» опубліковано у Відомостях Верховної Ради України, 2021 р., № 10-11, ст. 61.

Крім того у разі внесення змін до Закону, який складається з розділів, статей слід обов'язково зазначати місце розташування запропонованих змін у тексті цього Закону.

6. Абзацами другим та третім підпункту 2 пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» проекту Закону пропонується внести зміни до Закону України «Про оборонні закупівлі» доповнивши його новим пунктом 8² яким пропонується встановити, що тимчасово, на період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та протягом п'яти років з дня його припинення або скасування, встановлюються такі особливості здійснення закупівель, якщо вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує 1 млн грн. у разі здійсненні оборонної закупівлі державним замовником товарів, визначених підпунктом 2 пункту 6¹ Розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» та/або закупівлі товарів, включених до додаткового переліку товарів, затвердженого Кабінетом Міністрів України, відповідно до підпункту 2 пункту 6¹ Розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі», за умови, якщо в пропозиції учасників процедур закупівель наявні товари, внесені до переліку товарів, що є предметом закупівлі, з підтвердженням ступенем локалізації виробництва, визначеного пунктом 6¹ Розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» (далі – перелік локалізованих товарів), то під час оцінки пропозицій учасників процедур закупівель ціна товарів, внесених до переліку локалізованих товарів, обчислюється державним замовником за відповідною формулою.

Замовник не має права здійснювати оборонну закупівлю, предметом якої разом з товарами, визначеними підпунктом 2 пункту 6¹ Розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» та/або, включеними до додаткового переліку товарів, затвердженого Кабінетом Міністрів України, відповідно до підпункту 2 пункту 6¹ Розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі», є інші товари. (абзац дев'ятий підпункту 2 пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» проекту Закону)

При цьому підпунктом 3 пункту 6¹ Розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» в редакції запропонованій пунктом 2 розділу I проекту Закону Кабінету Міністрів України надаються повноваження за погодженням із комітетом Верховної Ради України, до предмета відання якого належать питання промислової політики та розвитку окремих галузей виробництва, може затверджувати додатковий перелік товарів, що належать виключно до продукції переробної промисловості, в якому встановлює вимоги щодо їх ступеня локалізації виробництва в розмірі, що не перевищує ступінь локалізації виробництва, встановлений підпунктом 1 цього пункту на відповідний рік.

Крім того, слід враховувати, що за інформацією розміщеною на офіційному вебпорталі парламенту України прийнято за основу проєкт Закону

України «Про публічні закупівлі», реєстр. № 11520 від 23 серпня 2024 року, внесений на розгляд Верховної Ради України Кабінетом Міністрів України, який розроблено з метою забезпечення проведення ефективних публічних закупівель в прозорий та конкурентний спосіб, у тому числі для забезпечення потреб відновлення України внаслідок повномасштабної війни, а також з метою виконання міжнародно-правових зобов'язань України в сфері публічних закупівель.

Перший заступник Міністра

Микола КУЧЕРЯВЕНКО